

מדינת ישראל
משרד החינוך

כ"ט שבנו במבר

בין תש"ח לתשפ"ד

כ"ט בנובמבר - בין תש"ח לתשפ"ד

ביום רביעי, נציין את יום כ"ט בנובמבר, יום החלטת האו"ם בשנת תש"ח על סיום שלטון המנדט הבריטי בארץ ישראל ועל חלוקתה של ארץ ישראל לשתי מדינות עצמאיות – מדינה יהודית ומדינה ערבית. ההחלטה התקבלה באו"ם ברוב מוחלט: 33 מדינות הצביעו בעד, 13 נגד ועשר נמנעו. היישוב היהודי קיבל את ההחלטה על הקמת מדינה יהודית בשמחה אדירה. יהודים רקדו משמחה בערים וביישובים ברחבי ארץ ישראל וגם מחוצה לה. אך בעוד מנהיגי היישוב היהודי מאמצים את עקרונות התוכנית, דחו אותם מנהיגי היישוב הערבי ופתחו במלחמה למוחרת היום.

השנה ימלאו 76 שנה להחלטה ולהתגשמות החלום של הקמת מדינה ליהודים בארץ ישראל. 76 שנים חלפו מאז אותה החלטה ומאז הקמת המדינה, ועדיין יש המסרבים לקבלה ולהכיר בזכותם של היהודים על מדינתם. באירועי השבעה באוקטובר, פרצו אלפי מחבלי חמאס לשטחי ישראל במטרה להרוג, לבזוז, להתעלל ולהרוס ולחבל בכוחה ובקיומה של מדינת ישראל. אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל" שנפתחה בעקבותיהם מלמדים אותנו שעוד לא באנו אל הנחלה ואל המנוחה וכי אויבינו עודם מסרבים להכיר בזכותנו לחיות כאן במדינה חופשית ועצמאית. משום כך, יש השנה חשיבות מיוחדת לציון תאריך כ"ט בנובמבר על המשמעות הכרוכה בו.

כ"ט בנובמבר - בין תש"ח לתשפ"ד

הפעילות לפניכם: תמונה יוצרת מציאות

מטרות:

- להעלות למודעות את כ"ט בנובמבר כתאריך משמעותי וחשוב בהוויה של עם ישראל.
- לחדד את ערך קיומה של מדינה יהודית אז והיום.

*הפעילות נכתבה בהשראת פעילות לכ"ט בנובמבר בספרייה הלאומית ועל בסיסה.

תמונה יוצרת מציאות

ההצבעה באו"ם

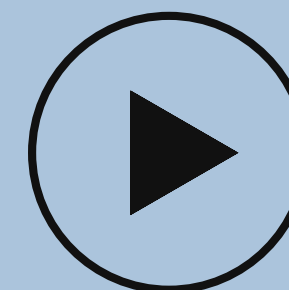

לחצו ל'מפת החלוקה'

היום שאחרי

30.11.1947

לחצו, קראו וענו:

מה קרה יום קודם?

אם הייתם חיים באותה תקופה ומקבלים בבוקר עיתון זה, כיצד להערכתכם הייתם מרגישים ומדוע?

משימה בקבוצות

עליכם להיכנס לאתרי האינטרנט המומלצים, לעיין במאגרים ולחפש תמונה היסטורית שמתעדת את תגובת היישוב לאישור הצעת החלוקה בכ"ט בנובמבר.

- בחרו בתמונה אחת שמדברת אליכם ביותר.
- העלו את התמונה לקבוצת ווטסאפ ייעודית/לוח שיתופי שיימסר לכם.
- כתבו מתחת התמונה מדוע בחרתם דווקא בה, מה רואים בה ומה היא מייצגת בעיניכם.
- עיינו בכתבה: כ"ט בנובמבר: "שמחה שנמשכה ימים ולילות, הייתה אופוריה". מה מוסיפה לכם כתבה זו על התחושות שמאחורי התמונות?

לסריקת אתרים מומלצים לחיפוש תמונה:

ארכיון צה"ל

אוסף התצלומים של הספרייה הלאומית

הארכיון הציוני המרכזי

אוסף התצלומים הלאומי

ארכיון הצילומים של קק"ל

לסריקת הכתבה:

לדיון:

- מה משותף לתמונות שהעליתם? מהי האווירה המשתקפת בהן?
- מה מאפיין את הדמויות שבתמונות? (לבוש, גיל, שייכות פוליטית, מגזרית ועוד).
- אם האנשים שבתמונות היו חיים כיום, מה להערכתכם היו אומרים לנו – לאזרחי מדינת ישראל בת ימינו?
- דוד בן גוריון סיפר על אותו ערב: "באותו ערב רקדו ההמונים ברחובות, אני לא יכולתי לרקוד, ידעתי שאנו ניצבים בפני מלחמה ושנאבד בה את מיטב בחורינו" (בר זהר מיכאל, בן גוריון: ביוגרפיה, 1986).
- מה דעתכם על דבריו של בן גוריון? האם ידוע לכם מה קרה יום למוחרת ההכרזה?
- בראייה לאחור, מה דעתכם על החלטתו של בן גוריון לתמוך בהצעת החלוקה ולפעול למימושה?

מה אתם הייתם אומרים?...

נשיא המדינה
לשעבר ראובן
(רובי) ריבלין

נשיא ארה"ב ג'ון
יוסף ביידן

ראש המשלה
הראשון של
ישראל - דוד בן
גוריון ז"ל

לדיון:

מנאֹמו של בן גוריון בפני ועדת אונסקו"פ (הוועדה המיוחדת של האו"ם לענייני ארץ ישראל):

"וכך הגענו עד הלום, לא רק אנו, יהודי ארץ ישראל, אלא היהודים בכל העולם – השארית הקטנה של יהודי אירופה ויהודי שאר הארצות. ואנו תובעים את המקום המגיע לנו תחת השמש כבני־אדם וכעם; אנו דורשים אותה הזכות שיש לבני אדם אחרים ולעמים אחרים, את זכות הביטחון, החירות, השוויון, קוממיות ממלכתית וחברות באו"ם... שום יהודי יחיד אינו יכול למעשה להיות בן־חורין, מובטח בקיומו ושווה־זכויות בשום מקום שבעולם."

(רות גביזון, 60 שנה להחלטת כ"ט בנובמבר, עמ' 179; 193)

מה דעתכם על דבריו של בן גוריון? האם הם רלוונטיים לימינו?

לדיון:

נשיא ארה"ב ג'ון יוסף ביידן בביקורו האחרון בישראל, ציטט דברים שאמרה לו ראש הממשלה גולדה מאיר, עת ביקר לראשונה בארץ כסנאטור צעיר לפני מלחמת יום הכיפורים וכך אמר:

"לעולם לא אשכח את השיחה איתה במשרד, בנוכחות העוזר שלה, בחור בשם רבין. דיברנו על מלחמת ששת הימים. גולדה מאיר אמרה – 'סנאטור, אל תיראה כל כך עצוב, אל תדאג, ליהודים יש נשק סודי. שאלתי את גולדה מהו הנשק הסודי. 'חשבתי שהיא תגיד לי משהו על תוכנית גרעינית, אבל גולדה הסתכלה ישר ואמרה- 'אין לנו לאן ללכת, כי אין לנו ארץ אחרת'."

למה התכוונה גולדה באומרה שליהודים יש נשק סודי? האם אין לנו לאן ללכת?

נשיא המדינה לשעבר ראובן (רובי) ריבלין התייחס לציון כ"ט בנובמבר בפוסט שפרסם בחשבון הפייסבוק שלו ב-2020 בכותבו:

"כ"ט בנובמבר הוא מועד שתמיד ממלא אותי בתחושת חגיגות, לא משנה כמה שנים חלפו מאותו לילה גורלי והיסטורי. גם השנה, בינות לימי מגפה טרופים, אני עדיין חש באותו הרעד מול הפלא הגדול הקרוי מדינת ישראל. הייתי ילד כשזכיתי לראות את דגל מדינת ישראל עולה אל ראש התורן בפעם הראשונה בהיסטוריה של העם היהודי ואני יודע גם היום, שהנס שהוא מדינת ישראל אינו מובן מאליו".

מדוע מכנה ראובן ריבלין את מדינת ישראל "פלא" "נס"?